

ERDÉLYI GAZDA

LITTKE L., Pécs

cs. és kir. udv. szállító

Frigyes Főherceg Ő cs. és kir. Fensége, Szalvator Lipót Főherceg Ő cs. és kir. fensége és a Nemzetközi Hálókocsi és Európai Express-vonat-Társaság szállítója.

PEZSGŐFAJOK:

Spert Grand Vin Sec | **Export pezsgők**
Extra Sec | angol izlésre:
pezsgők: Dry-Dry. | Vin Brut | Britannia Sec.

!Futányos árak! — Árjegyzék ingyen!

(821.)

GÁLERNŐ

építési anyagok raktára

KOLOZSVÁR, MALOM-UTCA 16.

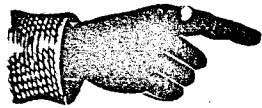
Telefon 494.

Állandóan raktáron tart és legolcsóbb áron szállít mindennemű építési anyagot é. p.

Román és Portland Cement	Kátrányos fedél pép
Gipsz	„Dürabel“ zöld fedél lemez
Menyезet nádtonat	Tetőcserepek 860.
Kőagyagsővek	Disztéglák
Alagsővek	Chamotte téglák
Asztalt elszigetelő lemezek	Keramit lapok
Legjobb gyártmányok.	Olcso árak.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom főműveit

Magyar



FRANKLIN-Társulat kiadása

Remekirók

czim alatt egyöntetű szép kiadásban, 55 kötetben, diszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat

Tartalmazza:

*Arany János Kisfaludy Károly
*Arany László Kisfaludy Sánd.
Balasa Bálint Kólcsey Ferencz
*Bajza József Kossuth Lajos
Bersenyi Dániel Madách Imre
Csiky Gergely Mikes Kelemen
Csokonay V. M. Pázmán Péter
*Czuczor Gergely Petőfi Sándor
Deák Ferencz Reviczky Gyula
Eötvös József Széchenyi Ist. gr.
Fazekas Mihály *Szigligeti Ede
*Garay János Teleki László gr.
Gyöngyössi I. *Tompai Mihály
Gvadányi József *Vajda János
Kármán József *Vörösmarty M.
Katona József Zrinyi Miklós
Kazinczy Fer. műveit
*Kemény Zsigm.

Népies lyra Népballadák
Kurucz-költészet.

* A csillaggal jelzett Remekirók kiadási jogát a Franklin-Társulat magának szerzősileg biztosította, úgy hogy azt más kiadó ki nem adhatja, ezen irók műveit más versenygyűjteményben meg nem jelenhetnek.

A Franklin-féle Magyar Remekirók 55 testes kötete felöleli a legbecsebbet, mit a magyar szellem teremtett és hivatva van arra, hogy minden családi könyvtár gerincze legyen.

A Franklin-féle Magyar Remekirók kiállítása méltó a nemzeti mű jelentőségéhez. Kötése

pályanyertes, művészi, erős angol vászonkötés, a papírja famentes, soha meg nem sárguló; betűi külön e célra készülnek.

A Franklin-féle Magyar Remekirók öt kötetes sorozatokban jelennek meg 1902. februártól kezdve és azontul minden félévben egy öt kötetből álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remekirók előfizetőinek külön kedvezményképen a most megjelenő ny magyar Shakspeare-kiadás, 6 vaskos kötetben, diszkötésben 20 korona — kivételes áron szállítatik, holott e kiadás bolti ára 80 korona lesz, és az eddig forgalomba volt Shakspeare-kiadás 100 koronába került. — Legkiválóbb költőink remek fordításaiban közli Shakspeare remekait e kiadás, névszerint: Arany János, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévy József, Arany László, Rákosi Jenő, Györy Vilmos áttüztetésében. Ez az egyetlen teljes magyar Schakspeare, és értékes kiegészítője a Magyar Remekirók gyűjteménynek. Megrendelhető a Magyar Remekirók-kal egyidejűleg.

A Franklin-féle Magyar Remekirók 55 kötetnyi teljes gyűjtemény ára 220 korona, mely összeg havi részletekben törleszthető; a hat kötetes teljes Shakspeare kedvezményára 20 kor. a Remekirók előfizetőinek, ha a két mű együttesen rendeltetik meg.

Sajtó alá rendezik és az illető író életét és munkáinak jellemzését felölő bevezetéssel ellátják:

Alexander Bernát
Angyal Dávid
Badics Ferencz
Báróczi József
Beöthy Zsolt
Borzevichy Albert
Bayer József
Endrődy Sándor
Erődy Béla
Erdélyi Pál
Ferenczy Zoltán
Fraknói Vilmos
Gyulai Pál
Heinrich Gusztáv
Koroda Pál
Kossuth Ferencz
Kozma Andor
Lévy József
Négyessy László
Rákosi Jenő
Riedl Frigyes
Széchy Károly
Széll Kálmán
Váczi János
Vadnai Károly
Voinovich Géza
Zoltvány Irén.

E fényes névsor biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a Magyar Remekirók megbízható szöveget adja a fölvetett munkáknak, s hogy minden élet-rajz önálló becsú munka lesz.

A Franklin-Társulat által kiadott „Magyar Remekirók“ nagy értékét rendkívül emeli, hogy annak kiegészítője a

Feljes Magyar Shakspeare,

a Kisfaludi-társaság által kiadott sz költőink: Arany, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Kévy, Arany László, Fejes, Greguss, Györy Vilmos, Lőrinczy Lehr, Rákosi Jenő, Szigligeti által fordított kiadása. Ez a fordítás ma már magyar remekirók-számba megy, mert azt halljuk a szinpadról, ezt idézzük lépten-nyomon; átment a nemzet véérébe.

A teljes magyar Shakspeare-t kedvezményes áron kapják a „Magyar Remekirók“ megrendelői, vagyis a hat kötetes diszesen bekötött munkát 30 korona bolti ár helyett 20 koronáért, ha mind a két munkát megrendelik.

Megrendeléseket elfogad minden hazai könyvkereskedés vagy a Franklin-Társulat Budapesten.

MEGRENDELŐ JEGY:

(818.)

Alólirott könyvkereskedésében
(hol): ezennel rendel
..... péld. Magyar Remekirók 55 kötet 220 kor.
..... Shakspeare összes színművei 6 kötet 30 korona helyett 20 kor. kedvezményes áron.
..... Shakspeare összes színműveit 6 kötetben külön (a Magyar remekirók nélkül) 30 korona bolti áron és kéri a szállítási föltételek közlését.

Hely:

Név:

Tessék e megrendelő-jegyet aláírva levelezőlapra ragasztva azon könyvkereskedésnek beküldeni, mely könyvtárából a köteteket rendelni szeretné.

Előfizetési Felhívás!

Erdélyi hazarészünk legfüggetlenebb, legélénkebb és legolcsóbb politikai napi lapja

az

„UJSÁG”

Független, mert tisztán az a közönség tartja fenn, amely Magyarország teljes kormányzati és anyagi függetlenségeért lelkesül. Senki mástól anyagi segínyt nem kap. Épen ezért korlátok, melléktekintetek nem kötik és nem vezetnek közcélú akcióinál.

Legélénkebb, mert a legjobb erőkből álló munkatársgárdája van és leggyorsabb, mert *éjjeli lap* lévén, már a reggeli gyorsvonat szétviszi az egész Erdélybe s így az összes budapesti lapokat egy nappal, a kolozsváriakat pedig egy fél nappal megelőzi.

Legolcsóbb, mert míg a többi lapok előfizetési ára évi 28 és 32 korona, addig

az „UJSÁG” előfizetési ára

egész évre csak: 24 korona.

félévre „ 12 „

negyedévre „ 6 „

egy hónapra „ 2 „

Ilyen előfizetési árral indult már kezdetben és ez is egyik oka annak, hogy a lap előfizetői a legnagyobb arányban szaporodtak.

Az „Ujság” felelős szerkesztését december 29-től **Dr. Papp József** kolozsvári ügyvéd vette át, a kit munkásságában számos kolozsvári és vidéki közéleti férfit támogat.

Az „Ujság” — politikai és társadalmi akciói mellett — kiváló gondot fordít a köz- és mezőgazdasági érdekek megfelelő, alapos és helyes irányu szolgálatára is. Ily tárgyú rovatait a legjelesebb helyi és fővárosi szakemberek látják el közleményekkel.

Előfizetési pénzek utalványlapon

„Az „UJSÁG” kiadóhivatalának
Kolozsvártt”

(781.)

czimen küldendők.

==== Mutatványszám ingyen küldetik. ====



ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, DEÁK FERENC-U. 11 SZ.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ

Kérjük a hátrálékos előfizetési díjak beküldését.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- A kisbirtokok védelme. *Dr. Gidófalvi István.* . . . 141
- Egy erdélyi középbirtok üz.terve. *I. G. J.* . . . 143
- Székely földmives iskola Háromszéken. *I.* . . . 144

Tárca:

- A mindennapi kenyérért. *Sienkiewica Henrik. (1)* . . . 142

Kisebb szakközlemények:

- 145

Egyleti élet:

- Igazgató-választmányi ülés. 146

Kormányintézkedések:

- 146

Vegyes közlemények

- 146

Hirdetések

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk, mint a minők

28 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari magkereskedésében

BUDAPESTEN

kaphatók.

A kisbirtokokosok védelme.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1902. március 13-án tartott igazgató-választmányi ülésén a következő beérkezett indítványt tárgyalta és fogadta el:

Az Erdélyi Gazdasági Egylet tekintetes Igazgató-Választmányának
Kolozsvárt.

Az erdélyi részekben a gazdasági egyletekre és első sorban ezek vezérére, az Erdélyi Gazdasági Egyletre hárul a kisbirtokos megvédelmezésének kötelessége.

Mindnyájan tudjuk és szomoruan tapasztaljuk, hogy az utolsó harminc év alatt a kisbirtokokosok talpa alatt a föld megindult és kicsuszlik alóla, ha e csuszamlás elé azok, a kiknek kötelessége, gátat nem emelnek.

Nem akarom azt a sok részletet, miket már annyiszor elmondottak, itt ismételni, mert minden gazda tudja és ismeri a bajt és a baj számos okát. Tudomással bírok arról is, hogy igen sokan a gyógyítás eszközéről is gondolkoznak már.

Azt is látom, hogy még mielőtt az orvoslás módja felett megállapodtak volna, a jelentkező orvosok között a vélemények megoszolnak és így a míg az orvosok majd a *terve vett kongresszusokon*, mint consiliu-mokon a bajt és annak okát megállapítják, addig a betegség még *jobban elharapódzik*, a gyógyítás még nehezebb lesz, mint ma és a beteg igen sok tagját fogja elpusztítani a kór, mely tagokat üdülés céljából a kivándorlás-vezető szélhámosok tömege a kivándorlásra fogja bírni, úgy az erre rávett tag, mint hazánk kárára.

Lehet, hogy később, mikor már sok jóra való elem kivándorolt, az itthon maradt gyógyítása és megvédelmezése könnyebb lesz, de ez csak olyan vigasztalás, mint mikor egy atyának hat szép fia közül négy elhal, kettő még az elhaltak által már a ragadós betegség folytán beteggé van téve és az atyának sikerül e két gyermekét teljes vagyoni romlása árán az életnek megmenteni.

Nem terjeszkedem ki az egész mentési actió minden phasisára mostan. A ki sokat markol keveset fog. Mindig annak voltam barátja, hogy egyenletesen lassan, állandóan tervszerűen kell dolgozni, nem úgy, hogy ma sokat és holnap semmit. A sok elé sok akadály gördül és azok legyőzésére bizony legtöbbször, mert nem érdemleges munka, a fáradságot sajnálják és nem *egy nagy garral hirdetett kongresszus eredménye, nem volt más, mint felső iskolát végzett egyének stílyakorlata*, a mely munkálatokat esetleg egy pár kíváncsi ember később is elolvasott, de beköthetni és könyvtárába elhelyezni rendszerint csak az szokta, kinek tanulmányai abban közölve vannak.

Nem *sok szóval, de sok maggal kell a kongresszusokat rendezni*, mert csak úgy fognak azok áldást hozni.

Tudomással bírok arról, hogy az erdélyi részekben ilyen kongresszus előkészítése van folyamatban, de ezt megelőzőleg szeretnék a tekintetes igazgató-választmány útján egy magot kicsiráztatni, azt addig megérlelni, hogy valamivel mi is járuljunk hozzá a földmives nép helyzetének javításához.

E kicsiráztatandó mag a következő:

156. §.

Ilyen, vagy ehez hasonló címen irtak már regényt drámát, rendeztek utcai tüntetéseket, támadtak vezérpolitikusokat, de tragoediát még nem irtak.

A végrehajtási eljárásról szóló 1881. LX. törvénycikk 156. §-a, a magyar földmives a — támogatásra leginkább rászorult — nép tragikus pusztulásának egyik legfőbb oka. Ez osztály tragoediáját írom meg alábbiakbn.

Az áll ezen 156. §-ban, hogy azon kis emberek birtokrészei is biróilag elárverezhetők, a kik életükben soha adósságot nem csináltak; csak az a szerencsétlenségük, hogy látszólagosan vagyon közösségben élnek, a züllés útjára tért atyafiakkal és ez a látszólagos vagyonközösség romlásuknak oka. Majdnem minden családban

Erőtakarmányczikkek   Vetőmagvak

beszerzésére ajánljuk

a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetét, Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

van egy-egy egyén, a ki megfontolatlan-
gaival a többi családtagoknak kárt okoz.

Már a telekkönyvek megszerkesztése-
kor elkövették az első hibás lépést. A do-
loghoz nem értő, más munkára nem való
emberek tömege jelentkezett volt akkor —
ezelőtt 30 évvel — a telekkönyvek meg-
szerkesztésére és ezek a vidéki telekköny-
vek egy jó részét, mint közös vagyont vet-
ték fel. Akkor még a szegény földmives
néppel kevesen törődtek, örvendtek, hogy
a munka gyorsan, simán ment; senki sem
számolt azzal, hogy ezen első hibás lépés
fogja a magyarországi kispazda kezébe a
vándorbotot adni.

Jött ezután egy kor, amelyet a hitelez-
zők protegálása korának lehet nevezni. A
törvények egész serege abban a szellemben
hozott meg, hogy a hitelezőnek lehető-
leg lényegileg is igaza legyen, ha a formá-
kat betartja. Ekkor hozták többek között a
végrehajtási eljárásról szóló törvényt is.

Intelligensebb elem volt a hitelezők,
mint az adósok tömege, jobban ki tudta
használni az előbbi a törvény hézagait a
maga részére. Meg lettek alakítva takarékpénz-
tárak címe alatt a vidéki kis bankok,
melyek a formákat kihasználva óriási ha-
szonra tettek szert és akaratlanul is a kis-
birtokos kitelepítését mozdították elő.

Ha már az intelligens társadalom ilyen
irányban — fájdalom — óriási romboló
eredményekkel volt képes működni, a tör-
vényhozásnak joga és kötelessége a határt
megszabni és a lejtőn megindult tömeget
visszarántani.

Nem is lett volna szabad a 156. §-t a
törvénykönyvbe becsusztatni, de ha már ez

megtörtént, a husz évi szomorú tapasztalat
eredményeképen, azt most már föltétlenül
törölni kell.

Mit tett e kárhozatos 156. §, hogy
annyira felzúdul ellene a közvélemény? Erre
akarok egy pár példát felhozni.

Alig van hazánkban falu, melyben
rombolást ne idézett volna elő. Minden
faluban van egy pár szemfüles uzsorás haj-
lamu ember, a ki a ténylegesen megosztott,
de a telekkönyv szerint vagyonszösség-
ben élő családtagok egyikének apróbb jel-
zálogkölcsonöket nyújtott és alkalmas idő-
ben a telekkönyvileg közös tulajdont ké-
pező ingatlanokat bírói árverésen eladatta,
azokat potom áron megvásárolgatta, leg-
többször úgy, hogy még az árverési költségek
sem kerültek ki. Ha már egy pár száz hold
ilyen módon birtokába jutott, megindította
a tagosítási eljárást, azt célszerűen a maga
részére keresztülhajtotta és csak bámulva
látták a falusiak, hogy a legszebb, legna-
gyobb és legértékesebb birtokrész annak
javára hasított ki, a kitől csak elvéte
tudták, hogy egy pár parcellát bírói úton
megvásárolt.

Nem egy ezek közül, hogy a gyanut
is magáról elhárítsa, a bíróilag megvásá-
rolt ingatlanokat a tagosításig ténylegesen
birtokába se vette, hogy az oktalan tömeg
az ő manipulációjáról tudomást se nyerjen
és a szegény igát húzó földmivesek, földjei-
ket legjobb tudásuk és tehetségük szerint
trágyázzák, javítsák és kezeljék, mert neki
úgy sincs berendezett gazdasága és a tago-
sításig jó lesz, ha a földek a legjobban ke-
zelő parasztagdák által kezeltetnek, a
becsléskor megjön neki az elmaradt haszna.

Szálljon mindenki magába, nézzen vi-
dékén körül és ha igazat ad nekem, indit-
son mozgalmat, hogy e 156. §. törlését a
törvényhozás keresztülvigye.

Én az erdélyi részekben vagyok ös-
merős, székely véreim sanyarú sorsát isme-
rem, százával tudok ilyen közép és nagy-
birtok keletkezéséről, hazánk más vidékein
is nem lehet ez jobban.

A betegség általános, a gyógyításnak
is radikálisnak kell lenni.

Új kor hajnala virradt hazánkra.

Nevezhetjük e kort az altruisztikus ér-
zelmek korának. A kis emberek bajával
kell végre már törődnünk. Ne döntsünk
romlásba olyanokat, kik arra nem méltók.
Oknélkül való az egész telepítési akció
egyfelől, amíg a másik felen tömegesen ter-
meljük a telepítésre szükséges anyagot.

Ha már meg akarjuk tartani a földmi-
veseket hazánkban, azokat lehetőleg úgy
és ott tartjuk meg, a hol már meg van
gyökeresedve, hova őt tradíciói kötik.

Nagyot lehet lendíteni a földmivesek
sorsán azzal is, ha a telekkönyvi átalakítási
munkálatok gyorsabb tempóban végeztet-
nek, ennek keretén belül a vagyonszössé-
gek megszüntetnek. Nem kell itt nézni
a költségekre, mert minden e célra kiadott
korona százszoros hasznot hajt.

Szakítani kell azzal a felfogással, hogy
mindig csak a hitelező támogattassék, az
adóst meg a törvény formális súlya nyomja,
mikor az adósok legtöbbje — mint ma még
nálunk — irni-olvasni nem tud.

Nem kell félni attól, hogy a hitel meg-
rendül, ha a 156. §-t eltörlük, mert azzal
csak megtartjuk azt a jóra való, ma még tu-

TÁRCA.

A mindennapi kenyérért.

Irta: *Sienkiewicz Henrik.*

(7.) I. FEJEZET.

Az ösmeretlen városóriás zaja tombolta
körül őket. Soha sem láttak ehhez hasonlót.
Az egyenes és széles utakon olyan ember
tömegek hullámoztak, akár csak egy orszá-
gos vásáron. Az ut közepén hintók, társas-
kocsik, teherkocsik. És körülöttük az a sa-
játóságos, ösmeretlen zaj hangzott — munká-
sok és árusok össze-vissza kiabáltak. Mind-
untalan szurokfekete, göndörhaju emberek
jöttek feléjük. Vavson és Marisa mindannyi-
szor ájtatosan keresztet vetettek. Egyáltalán,
olyan különösnek tetszett előltük ez a zugó,
zajos város, a mozdonyok folytonos fütyülésé-
vel, a szekerek dübörgésével, az emberek kia-
bálásával. Ugy szaiadtak itt mindnyájan,
mintha üldöztek volna valakit, vagy mintha
menekültek volna valaki elől. Hát még annak
a sokféle népnek nyüzsgő tömege! Csudálatos
arcok: feketék, olajbarnák, rézvörösek . . .
Es éppen azon a helyen, a hol ők állottak,
— a kikötő mellett — örületes zürzavar,
mint egy fűrészmalomban.

Igy telt el egyik óra a másik után. Ők
meg álltak ott és várták a komisszáriust.

Itt az amerikai parton, New-Yorkban
különös látvány lehettek ők ketten: ez a
lengyel paraszt, hosszú hajfürteivel és négy-
szögletű prémes sapkájával — és ez a lipin-
cei leány, föltünő sötétkék ruhájában és ko-
rallfüzérével nyaka körül.

De ezek az emberek itt, elmentek mel-
lettük anélkül, hogy csak reájuk is néztek
volna. Itt bizony nem nagyon figyelnek az
idegen arcokra, idegen viseletekre.

Megint eltelt egy óra. Az ég beborult:
megeredt az eső, majd a havazás és a ten-
ger felől nedves, hideg szél fujt.

Ők pedig megálltak ott és várták a ko-
misszáriust . . .

Paraszt természet már csak eléggé tü-
relmes — de végtére mégis elszorult az ő
szívük is.

Elrúvultaknak érezték magukat a hajón.
Idegenek és elhagyatottak voltak ott az ide-
gen emberek között és a pusztaság nagy vizen.
Istenhez fohászokdtek, hogy őket, eltévedt
gyermeküket szerencsésen kivezérelje a tenger
végtelenségéből. Azt hitték, csak rá kell lép-
niök a szárazföldre és nyomoruságuk nyom-
ban véget ér. És megérkeztek hát és itt vol-

tak hát az óriás város közepében — de itt,
a hol körülvette őket a zajongó embertömeg,
most még elhagyatottabbnak és vigasztala-
nabbnak érezték helyzetüket, mint a hajón.

A komisszárius nem mutatkozott . . .
Mit fognak elkezdni, ha egyáltalán nem jön
majd, ha az a német megcsalta őket? . . .

Szegény paraszt szívük, aggodalomtól
remegett meg ennél a gondolatnál. Mihez fog-
nak kezdeni? Egyszerűen el kell pusztulniok!
Hideg szél korbácsolta őket és ruháik
esőtől átázottak voltak.

— Nem fázol Marisa? — kérdezte Vavson.

— Fázom atyuska, fázom — felelt a lány.

A toronyórák megint ütöttek. Alkonyodni
kezdett. A kikötő életének mozgalmassága
szűnőfélben volt. Az utcákon meggyújtották
a lámpásokat — ragyogó világosság tengere
övezte a várost. A kikötőmunkások rekedt
hangon dalolták maguk elé a „Yankee Doodle“-t
és kisebb-nagyobb csapatokban a városba
mentek. Aztán üres lett körülöttük minden és
a vámházat is bezárták már.

Ők pedig megálltak ott és várták a ko-
misszáriust . . .

Végre beállt az éjj is és a kikötő egé-
szen elcsöndesedett. Csak a gőzösök fekete
kéményeiből tört ki időnként sísteregve egy-

Erdélyi Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság

KOLOZSVÁR.

Alapítóke: 2.000.000 korona.

A bank elfogad betéteket takarékpénztári könyvekre, folyószámlára; azokat fel-
mondás nélkül visszafizeti.

Leszámtól váltókat, utalványokat, járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb.
Értékpapirokat és idegen pénznemeket elad és vásárol, előlegeket ad értékpapi-
rokra, folyószámlán és előre meghatározott időre.

Díjmentesen bevált szelvényeket és elvállalja sorsjegyek revisióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket, hitelleveleket, bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart a felek saját zárai alatt tűz- és betörésmentes pánccélszek-
rényeket. (Safe deposits).

Nagyobb ládába csomagolt és a fél pecsétjével ellátott ezüst és aranyeműk
vagy más értéktárgyak külön e célra berendezett tűz- és betörés mentes
szobában őriztetnek.

Mátyás-király-tér 32.

Magy. kir. szab. osztálysorsjegyek főelárusító helye.

Mátyás-király-tér 32.

Üzleti órák délelőtt 1/2 9—12-ig, délután 3—5-ig.

datlan, de tanulni képes elemet, melyre szükség lesz akkor, amikor a mai honoratior osztály a folytonos fokozott szellemi munkában ki fog merülni. E körből fognak a segédcsoportok felvonulni.

*

Kérem, méltóztassék ezt az indítványomat a legközelebbi választmányi gyűlésen tárgyalatni, annak értelmében a Nagyméltóságú Igazságügyminister és Földművelésügyi minister urakhoz feliratot küldeni, azokban részletesen kifejtteni azt, hogy a míg az igazságügyi kormány nem intézkedik e §. eltörléséről, addig a telepítésre utaltak ezáltal oly számban fognak termelteni, hogy hiába való a földművelésügyi minister ur odaadó jóakarata, azokat telepítés útján elhelyezni soha sem tudhatja.

Keresse meg a többi gazdasági egyleteket, a törvényhatóságokat, hogy hasonló tartalmu feliratokat küldjenek fel.

Világosítsa fel a kisbirtokosok bajával törődő országgyűlési képviselőket e kérdés fontosságáról és kérje meg, hogy alkalom adtán az országgyűlés előtt minden erejükkel küzdjenek, hogy a veszedelmes, nemzetet megrontó koldust termelő 156. §. töröltessék.

Ezek után maradtam tisztelettel.

Kolozsvárt, 1902. március 11-én.

Dr. Gidófalvy István,
kir. közjegyző.

Egy erdélyi középbirtok üzemterve.

F . . . i gazdaság leírása.

Írta: G. J.

A f . . . i gazdaság, melynek üzemtervét az alábbiakban szándékozom közölni, a vármegyében

egy szikrakéve, mely azonban a sötétben mindjárt kialudt; vagy egy-egy hullám csapódott oda tompa zajjal a rakodóparthoz. Néha fölhangzott egy-egy hajójára visszatérő részeg hajóslegénynek nótázása . . . A lámpások világsága elhalványult a ködben. Ők meg ott álltak még mindig és vártak . . .

És ha nem akartak volna is várni, hova mehettek volna, kihez fordulhattak volna, mihez kezdhettek volna, hol hajthatták volna le fáradt fejüket nyugalomra? A hideg mind erősebben járta át őket s az éhség is kezdte gyötreni. Ha legalább tető lett volna fölöttük — hiszen egészen át voltak már ázva! Ó, a komisszárius nem jött és nem is fog jönni. mert ilyen komisszáriusok egyszerűen nem is léteznek. Az a német egy hajózártársaság ügynöke volt. Ő darabszám után kapta percentjét és egyébbel nem törődött.

Vavson érezte, hogy lábai megrogynak, mintha valami borzasztó teher a földre nyomná. Mintha Isten haragja lebegett volna fölötté . . .

Tűrt és várt, ahogyan csak a paraszt tud tűrni és várni. Kábultságából a lánynak hangja verteföl, a ki a hidegtől egész testében remegett.

— Atyuska!

— Hallgass! Nincs senki, a ki könyörülne rajtunk!

van, circa 10 km.-nyire a vasuti állomástól. Fekvése részben róna, részben dombos. Az éghajlat mérsékelt, enyhe, de a júniusban fellépő ködök, melyek a rozsdá terjedésének kedveznek, a termés-eredményeket nem jelentéktelenül befolyásolják. Részben ezen körülmény miatt is, a gazdaság eddigi irányát, mely gabona és lóhermag termelésre volt alapozva és bizonytalan jövedelmet hozott, a jövedelem állandósítása céljából a haszon marhataartással megosztjuk, annál is inkább, mert a talaj a takarmányneműeket jól termi, így állattartásunk biztos alapokra fektethető.

A gazdaság összterülete 609 k. hold, mely művelési ágak szerint a következőképpen oszlik meg:

Beltelek, utak, árkok, M. folyó medre	65 k. hold
Szántóföld	360 >
Rét	130 >
Legelő	54 >
Összesen	609 k. hold

A talaj középkötött, középmély rétegű, közönséges agyagtalaj, mely azonban kedvező összetételű folytán az összes kulturnövények termelésére alkalmas.

Eddig a következő vetésciklus volt használatos:

Ugar, részben zabos bükköny,
Buza,
Lóher,
Árpa,
Tengeri.

Tekintettel, hogy a lóher minden 4 évben kerül egy és ugyanazon helyre és előzőleg még sűrűbb egymásutánban termeltetett, a talajt megunta és sem széna, sem magtermést illetőleg nem szolgáltat megfelelő eredményt; termelése megszorítandó, bár a talajviszonyokra való tekintettel mégis a lóher mutatkozik legalkalmasabb takarmánynövénynek. Így, ha a magtermelés szempontjából a jövőben sem mutatkoznék célravezetőnek, illetve jövedelmezőnek, takarmánnyerés végett 40 % fűmaggal elegyítve termelendő.

Az igáserő eddig 8 négyes ökörfogatból állott, melynek munkaereje azonban csak részben volt a gazdasági munkák elvégzésére fordítható,

— Atyuska, térjünk akkor hát vissza Lipincébe . . .

— Eredj hát neki a viznek . . .

— Istenem! Istenem! — rebegette halkan Marisa.

Vavson mélységes szájalom fogta el.

— Te szegény . . . árva! . . . Ha az Ur-isten legalább téged megszánna . . .

De a lány már nem hallotta ezt. Fejét a falnak támasztotta és behunyta szemeit. Nehéz, lázas, szakgatott álma volt, melyben mintegy keretbe foglalt kép, Lipince jelent meg előtte és valami, mint a Jaskó nótázása zümmögött a fülébe:

Minő dáma vagy?

Cifra dáma vagy,

Minden cifraságod

Csalán koszorud!

A kelő nap első sugarai estek a vízre, az árbcokra és a vámházra. A szürkületnek ebben a fakó világosságában meglehetősen különböztetni a falnak támaszkodott két alvó alakot, a mint halálszerű merevségben, sápadt arccal, hóval borítva ott ültek . . .

De szenvedésük könyvének első lapját olvastuk még csak. Lapozzunk tovább benne.

(Folytatjuk)

mert az uradalomhoz tartozó cca 28 hold szőlőben előforduló munkákat (különösen trágya- és karóhordást) is kellett végeznie és e mellett a távol fekvő erdőkből haza szállítandó tűzifa, cca 40 munkanapot vett igénybe, így a gazdaságban előforduló munkák csak tökéletlenül voltak végezhetőek. Ezen mellékes munkák elvégzésére legjutányosabbnak mutatkozik 2 kettős bivalyfogat felállítás; ezzel szemben az igáserő egészen a gazdaság javára volna fordítható, mely körülmény a terméseredményekben bő kárpótlást nyerne.

A haszonmarha tartást illetőleg, mivel azon előnyös helyzetben vagyunk, hogy az alig 1 km.-nyire fekvő U. nagyközségben a tej literje legalább 14 fillérrel értékesíthető, a már megievő 10 drb. magyar fajta tehén igen szép alapul szolgálhatna egy tehenészet fejlesztésére, tenyésztéssel kapcsolatban, mert a nagy keresletnek örvendő tenyészállatok nevelése, igen szép reményekre jogosít a sikert illetőleg.

A jelenlegi állomány néhány darab neves, esetleg állami tenyésztéssel szerzett bikával és üszövel kiegészítve, az országos törzskönyvbe, illetve az előjegyzési naplóba bejelentendő volna. A bikák 1½ — 1¾ éves korban volnának áruba bocsájtandók, az üszök pedig 3 éves korban kerülnének már befedezve eladásra. A részletekről az állattartás szervezésénél lesz szó.

Ha esetleg az összes tej mint ilyen nem volna értékesíthető, úgy abból édesen lefőlözve tea-vaj készítené, a lefőlözött tej pedig a közelben fekvő gyár munkásainak volna legalább 4 fillérért eladható literenként. Ezen általánosságban elmondottak után ráterhetünk a növénytermelés szervezésére és a vetésciklus megállapítására, mely körülménynél az általánosságban ismert és megkívánt feltételek figyelembevételén kívül tekintettel kell lennünk, hogy a lóhere a már mondottak alapján csak minden 6 ik évben kerülhet ugyanazon helyre és a tervbe vett tehenészet minél korábban, tavasszal rendelkezék zöldtakarmánnyal, hogy ezáltal a tejhozam egyenlősége biztosítható. Ezen célra legalkalmasabb, ha 6 h. őszi keveréket és 4 h. biborherét termelünk, így még azon előnyök is volna, hogy ezek lekerülte után, a talajt kellő trágyázásban részesítve, utána sűrű tengeri volna vethető, így egy évben kettős termést vennénk be ugyanazon területről. A felesleges csalamádé zsombolyázva tére elteendő. A trágyás takarmány területére a takarmányrepcét is felvesszük, de csak kis arányban, nehogy általa a buza vetésénél késedelmet szenvedjünk.

Az egy darabban levő 326 h. szántóföld, 6 egyenlő 54 holdas táblára osztandó fel.

A major melletti 34 h. föld részben takarmánynak használtatik, rajta répa, tengeri, lucerna termeltek, évről-évre megállapítandó arányban.

A vetésciklus.

54 hold *takarmány* 200 q. istállótrágyával, 29 h. zabos bükköny, 6 h. őszi keverék, 4 h. biborhere, 5 h. takarmányrépa, 10 hold csalamádé. (A biborhere és őszi keverék után, trágyázva csalamádé.)

54 hold *buza* lóherrel,

54 hold *lóher*,

54 hold *zab*,

54 hold *tengeri* 100 q. istállótrágya,

54 hold *árpa* (Hanna-árpa.)

Az árpa lóher után is megfelelő elhelyezésben részesült volna, de ha az árpa helyébe zabot teszünk, ez késői betakarításával lehetetlenné teszi, hogy utána őszi keveréket vagy biborherét sikeresen vethessünk s az árpa trágyás, kapás után is megfelelő elhelyezésben részesül.

Talajérő fenntartási szempontból bírálva a ve-



Mindenemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék**, ugymint: esontliszt és ásványi **superfoszfátok**, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu **superfoszfátok** és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalatnai Kénkovand Ipar Részvénytársaságnál

Központi Irodája: BUDAPESTEN, IV. ker., Bécsi-utca 5. szám, a hová a rendelések és mindenemű kérdézősködések intézendők.

Rendeléseket készséggel elfogad és közvetít az Erdélyi Gazda közvetítő osztálya. A gyár árjegyzéke lapunk minden számában található!

tési tervezetet, találni fogjuk: ha a rét és legelő területet a takarmánytermő területhez számítjuk, úgy a takarmány a szántó föld 65%-át foglalja el, ha a takarmánytermő területet a szántóföldi termeléshez viszonyítjuk, annak 39%-át teszi ki, ezen arány talajerő fentartási szempontból kedvezőnek mondható.

Az összeállított termelésirányzat alapján ráterünk az állattartás szervezésére, és megállapítjuk a termelhető trágya mennyiségét is.

(Vége következik.)

kik a nehézségeket leküzdeni tudják és valamiképpen magukat fenntartani képesek.

Ezeket el kellett mondani, hogy reá jöhessünk arra, hogy a tagosítás folytán megváltozott viszonyok gazdáinkat készületlenül találták és ha érdekükben valamit nem teszünk, ha nem törekedünk arra, hogy rövid idő alatt egy életrevaló szak-gazdaközönseget teremtsünk, az a sok szép igyekezet, az a jó és hasznos iránt való törekvés, mely székely

zetni és azokat a kor kivánalmainak berendezve rendszeres gazdaságot folytatni.

De mi történik gazdáink 90%-ával? Kiknek sem vagyoni helyzetük, sem társadalmi műveltségük nincs arra, hogy saját maguk erején megszerezhessék mindazon előfeltételeket, melyek elengedhetetlenül szükségesek arra, hogy rendszeres gazdálkodást folytathassanak.

Hisz az a szegény ember az élet gond-

Termés e öirányzat.

h	Bevetett terület	Remélhető összes termés																				száraz anyag								
		Holdankint					Magtermés					Nyök és zöld takarm.					Száraz takarmány		Szalma		Takarm.		Alom							
		mag	szalma	száraz takarm.	zöld takarm.	bevermelt nyök takarm.	buza	árpa	zab	tengeri lóher	lókarm.	répa	őszi keverék	lucerna	bibor	here	csalamádé	széna és sarju	zabos búkköny	lőhere	beverm. csalam.		takarm.	alom	%	q.	%	q.		
1	Buza	54	9	20						486														1080						
2	Árpa	54	8	14							432													756		85	643	85	918	
3	Zab	54	9	16								486													864					
4	Lóher	54	1	12									54												648		85	734		
5	Harmados tengeri	35	8	15																				525		80	420	85	580	
6	Takarmányrépa	12																			200					12	288			
7	Zabos búkköny	29			25																					85	696			
8	Csalamádé zölden	10																			180					20	360			
9	Csalamádé zsomboly ázva	10				50																				60	300			
10	Lucerna	17																			130					24	530			
11	Biborhere	4																			80					24	76			
12	Őszi keverék	6																			120					18	129			
13	Legelő	54																								85	347			
14	Széna és sarju	130																								85	2210			
15	Lóher tarló és első kapálás	54			16																					85	734			
Összesen		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
										486	432	486	280	54	3032	720	2210	320	1800	—	725	864	500	1281	2592	—	6733	—	2232	

Székely földmives iskola Háromszéken.

A Székelyföldön általában sajátos mezőgazdasági viszonyok vannak. Az egyes vidékek szerint a talaj minősége, az éghajlat zord-sága, a tapasztalható szegénység, mezőgazdaságunk fejlődését megnehezíti, s jöllehet a székely törekvő, szorgalmas és minden jó iránt fogékony, a gazdasági téren előhaladás még sincs, ámbar a multhoz viszonyítva hátramaradás sem észlelhető.

Eddig, míg a kis parcellák szétszórva egymástól kilométernyi távolságra feküdtek, rendszeresebb s belterjesebb gazdálkodásról szó sem lehetett, akadályozta az ugarrendszer is. A székely kisgazdának nem volt más módja, mint az általános gyakorlathoz alkalmazkodva művelni földjét, mint az előtt évtizedekkel tette és ha valamelyik tudása és szorgalma következtében valamely újítást meghonosítani akart volna is, nem tehette, részben birtokának szétदारabolttsága, részben pedig a divó ugarrendszer miatt.

Most azonban változtak a viszonyok. A tagosítások a legtöbb községben foganatosítva vannak és a birtok egy tagban áll tulajdonosának rendelkezése alatt, hogy szabadon és okszerűen mivelhesse a modern gazdaságnak megfelelően.

Szóval nehéz gazdasági viszonyaink mellett is úgy és akként mivelhetné birtokát mindenki, hogy abból a lehető legnagyobb hasznot hozhassa.

Ámde itt van a baj. A rendszeres gazdálkodáshoz nem ért és jöllehet az alapfeltételek ahhoz megvannak, azt kihasználni nem tudja, jönnek a csalódások s kész a veszedelem, a tönkrementetés.

Ez az általános képe a székely kisgazdaságoknak és bizony kevés azoknak a száma,

gazdáinkat jellemzi, megszünik, elveszti birtokát, a szegénység és az időközönként előforduló elemi csapások érzéketlenné teszik a jobb jövő reménye iránt, esik-esik mindaddig, míg a talajt lábai alól elveszti. És akkor mi történik?

Hagyjuk annak fejtegetését. Azt hisszük felesleges.

Hogy be ne következzenek, az állam és társadalom vegye fontolóra, mit lehetne tenni és első sorban is minő alkotásra lenne szükség, hogy értelmes, szakértő és szorgalmas gazdaközönseget lehessen nevelni.

Azt hisszük, iskolák által lehetne ezt elérni, de nem oly iskolákkal, melyekkel eddigelé kísérleteztek.

A háromszékvármegyei viszonyokat tekintve, a vármegye községei kevés kivétellel a 2000 lélekszámon alól állanak és alig van község, melyben egy-egy birtokos 100 holdon felül rendelkeznek és tulnyomó azon községek száma, melyekben az egyes gazdák birtokmennyisége a 100 holdat sem haladja meg. Mondhatjuk, hogy viszonyaink szerint a 100 holdnál nagyobb birtok mennyiség már a nagy birtokok közé sorolható.

Az ilyen nagy birtoknál számra nézve több a középbirtok, melyet 30—100 holdig tehetünk és az ilyen birtokok is egy-egy községben alik tehetők — átlagot véve ötre. Ebből látható, hogy a birtokok zöme — bátran tehetjük a birtokosok számának 90%-ára — a 30 holdon alól álló kisbirtokosokból áll.

A nagyobb birtokosok vagyoni és társadalmi állásuk mellett magukat a gazdasági viszonyok helyes megítélésében, a mezőgazdaság helyes vezetésében kiképezhetik, vagy legalább is a viszonyokat megismerve jobb értelmi felfogásuk és addig szerzett elméleti képzettségüknel fogva képessé lesznek gazdaságaikat a gyakorlatban is megfelelően ve-

jainak terhe alatt csupán látásból ezen tapasztalatokat nem szerezheti meg és ha vannak is nagyobb gazdaságaink, melyeket rendszeresen vezetnek, a kisgazdára általában befolyással nincsenek, mert értelmi felfogásának szükköre mellett egy ily nagyobb gazdaságot áttekinteni nem tud és ha áttekintheti és azon gazdaságnak irányát felfoghatja is, látásának eredményét az ő szegényes kisgazdaságában alkalmazni nem tudja.

Hogy az így csak nézésből, vagy csak elméleti tanításból származható eredmények mily csekélyek, vármegyénk viszonyai mutatják. Itt segítézték az utóbbi időben úgy nevezett minta-gazdaságokat és minő eredménytel? Rövid idő alatt fel kellett azzal hagyni, mert egyfelől az utóbbi időben minta-gazdákat nem lehetett kapni, minthogy az ilyen segítéztett mintagazdák gazdaságaikra — bizonyára a szervezőt volt hibás — reá fizettek és azon községekben is, hol felállítva voltak, a nép gazdasági fejlődésének irányt adni nem tudtak, szóval eredményt felmutatni képesek nem voltak.

Van most is kísérletezés az úgynevezett paraszt-gazdaságok segítéztésével. És mi az eredmény? Semmi. Még azon községben sem igen tudnak róla, melyben fennáll, nemhogy tanulnának tőle. Tulajdonképpen tanulni nem is lehet, mert maga a gazdaság vezetője sem tud többet, mint birtokos társai és értelmének korlátoltsága mellett ő maga sem tud haladni, annál hevesbbé másnak irányt mutatni, vagy mást tanítani.

Hogy látás még nem fejleszt az értelmet és gazdálkodásunk fejlesztésére számot tevő eredményt nem mutat fel, igazolják a nagy földmives iskolákban p. o. az algyógyi földmives iskolában rendezett nyári és téli tanfolyamok. Még a tanfolyamokat látogató tanítók is, kik magasabb értelmi képességgel

Kolozsvári Takarékpénztár és Hiteibank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátujás- király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapirokra és kézi zálogra.

Jelzőlogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztési kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Áruraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzések is kaphatók.

Ugyanott a

The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

birnak, panaszkodnak, hogy semmiféle gyakorlati képességet elsajátítani nem tudtak.

Mit mondjunk a rendezett felolvasásokról és mit a szaktanítással összekötött ismétlő földmives iskolákról? Ezek a szaktanítással összekötött ismétlő földmives iskolák lehetnek célszerűek, hol erős és vagyonos községek vannak, ha mindenik községben ilyen iskolát alapítani lehetne és más irányban a gazdaközönségnél meg van a fejlődésnek az a foka, mely önmagában elég arra, hogy a cél elérésére öntudatosan térekedhessék,

Ily viszonyok mellett, ily iskolák — hisszük — sikerrel működhetnek.

De hol ezen előfeltételek egészben hiányoznak, bizonyára sikert felmutatni nem képesek. Különben sincs arányban a siker azon költséggel, melyet felállításuk és fenntartásuk igényel és melyből a községekre akkora teher hárul, hogy nincs vármegyénkben község, mely lakóainak aránytalanul nagy megterhelése nélkül az áldozatot meghozhatná.

Szóval nincs iskolánk, melyben székely kisgazdáink a megfelelő gyakorlati képzettséget elsajátíthassák.

(Vége következik.)

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ Mekkora legyen egy gazdaság haszonállat-állománya? A hazai gazdaságok legtöbbjében nincsen meg a megfelelő arány a művelés alá vett földek kiterjedésére és a tartott haszonállatok között, amennyiben vagy többet, vagy kevesebbet tartanak. Mindez azért van, mert mellőzik gazdáink az üzemterv összeállításánál a racionális számítást. A haszonállat-állomány nagyságának helyes megállapítása pedig ötlesterület nem történhet, hanem figyelembe kell venni bizonyos tényeket, így nevezetesen 1. a rendelkezésre álló takarmány mennyiségét s annak értékesíthetőségét, 2. a talajerő egyensúlyban tartása szempontjából szükséges trágya mennyiségét s végül 3. azon körülményt, hogy az állattartásból magából micsoda jövedelemre lehet számítani. A mi az elsőt illeti, ott különösen a takarmány értékesíthetése az a szempont, amely mérvadó, vagyis ki kell számítani azt, hogy a haszon marhák minő áron értékesítik a nekik nyújtott szálás takarmányt s hogy ezen ár arányban áll-e az előállítás költségeivel. A második tényezőt illetően a gazdaság istállótrágya szükséglete veendő figyelembe, de tekintettel mindig az előállítás költségeire, a mi természetesen nem zárja ki azt, hogy az istállótrágya hatásának fokozása céljából műtrágyákat is ne használhatnánk. S végül a harmadik tényezőt illetően számításokat kell tenni az egyes állattartási ágak jövedelmezőségére vonatkozólag, s ha számításainkban azon eredményre jutnánk, hogy az állattartás közvetlen jövedelmet szolgáltat, akkor annak nagysága megállapításával a gazdaságban termelhető és kívülről beszerezhető takarmány által megszabott határig terjeszkedhetünk. Ellenben, a hol az állattartás állandó deficitet jánna, ott az állattartást a legkisebb mértékre redukáljuk, s határát az okvetlenül értékesítendő takarmány és alom mennyiség fogja megszabni.

+ Lehet-e a sörárpa jóságát befolyásolni. Tudvalevő, hogy a sörgyárosok nem minden árpát tartanak jó sörárpanak, hanem csak azt, a melynek hektoliter súlya 62 kg-on felül van, a melynek színe egyenletes szalmasárga, a mely vékony héjú, lisztes törésű, egészséges száraz tapintatu szagtalan és gyommentes, s a mely nem vén, hanem legfeljebb két esztendő. Ismerve a sörgyárosok e kívánalmait, nem jelentéktelen annak tudása sem, vajjon módjában áll-e a gazdának a sörárpa iránt támasztott eme kívánalmakat befolyásolni? A kérdésre határozott igennel lehet válaszolni, s a tényezők, melyek e tekintetben figyelembe veendőek, következők: Csapadékdús, ködös és rozsdajárta vidéken, továbbá völgyben fekvő földeken sörárpát

produkálni nem lehet. A közvetlen istállótrágyázás, továbbá a laza humozus föld a sörárpanak nem való, mert könnyen megdül és másod sarjhajtásai lesznek s így az a legjobb időjárás mellett is egyenetlen érésű és egyenetlen színű lesz. Legjobb megtrágyázni istállótrágyával az előveteményt pl. a burgonyát, kukoricát vagy a répát, a sörárpa alá pedig foszfordús műtrágya alkalmazandó. A föld ősszel okvetlenül megszántandó s tavasszal a szántás mellőztetvén, helyette vagy az egyszerű fogas borona, vagy az extirpátor, illetve grubber alkalmaztassék. Ha sörárpát akarunk termelni, akkor azt ne használjuk a lóhere vagy a lucerna védő növényeül, mert mint könnyen fülledők, az árpa vörösdését mozdítják elő. A vetést mélyen kell alátakarni s kikéleése után meghengerelni, nehogy megdüljön. Ha fejlődése nagyon buja volna, okvetlenül sarlózni kell. Aratásával várni kell addig, míg a szalma a kalászon alól legalább 10 centiméterre megsárgult s az árpa szemei annyira megkeményedtek, hogy körömmel még ketté lehet vágni. Ovakodni kell a tuléréstől, mert a kalász nagyon törékeny lévén, a legjobb szemek kárba vesznek. Az aratás véghezvitelére legmegfelelőbb időpont a reggeli és délutáni órák. Ezek azon szabályok, a melyek figyelembe vételével sikerülhet oly árpát előállítani, melyet a sörgyárosok mindenkor szívesen megfizetnek.

+ Hogyan tehetjük gyümölcsöseinket jövedelmezővé. Magyarország gyümölcsstermelőinek egyik roppant nagy hibája, hogy egy-egy gyümölcsösben száz meg száz faj gyümölcs termelését kultiválják. Magától értetődik, hogy a termelés ezen rendszere mellett nagy jövedelmet produkálni nem lehet, mert egy-egy fajból kevés termeltetvén, az összekevert különféle fajú gyümölcsöt a kereskedő nem szívesen veszi meg még akkor sem, ha az igazán prima minőségű, mert azok fajszertint szétkülönítése neki költséget okoz s mert nem lévén egy félből nagy készlete, vevőit nem bírja állandóan egy már megkedvelt fajtából kiszolgálni s mert egy és ugyanazon gyümölcsfélének több termelőtől és több vidékről való összegyűjtése nagy nehézséggel jár. A gyümölcsstermelés terén létező eme visszás állapot megszüntetését célozza földmivelésügyi ministerünknek azon rendelete, melyet a törvényhatóságokhoz intézett, s melyben felhívja őket, hogy a mezőgazdasági bizottság útján a kevésbbé értékes gyümölcsfajtákat a termelésből vonják ki és kevesebb fajtában állapodjanak meg, különösen olyanokban, melyek azon vidéken bőven teremnek és kedvezően értékesíthetők. Örömmel üdvözölhetjük földmivelésügyi ministerünknek ezen intézkedését s reméljük, hogy a mezőgazdasági bizottságok mihamarább iparkodni fognak kipuhatolni azt a gyümölcsstajt, mely a vidékükbéli talaj és klimatikus viszonyoknak s kereskedelmi igényeknek legjobban megfelel. Ha megtörténik a megállapodás a termelő fajúra s iparkodnak termelőink mindazon szabályokat betartani, melyek a termelés kérdését, jelesül: a gyümölcsfák ültetési módját, ápolását, az istálló és különböző műtrágyák alkalmazásának mikéntjét stb. hasonló dolgokat érintik, úgy meg vagyok győződve, hogy gyümölcsöseinkből millió és millió koronát érő mennyiség fog a külföldre vándorolni.

+ A répa száraz rothadása. A „Kísérleti Közlemények“ legutolsó számában egy igen érdekes cikksorozat jelent meg a m. kir. növényélet és kórtani állomás részéről, a melyben a cukorrépa az elmúlt 1901. évben ért betegségek, azok okozói és részben az ellenük való védekezés vannak nagy szakavatottsággal tárgyalva. A közleményből különösen egy ragadta meg figyelmemet, nevezetesen az, melyben a cikkíró a répa száraz rothadását tárgyalja. Teljesen egyetértek cikkíróval abban, hogy e betegség elleni védekezés első sorban egészséges répamag vetésében s helyes vetésforgó alkalmazásában áll; de gazdatársaim érdekében állónak tartom meg-

említeni azt is, hogy midőn öt esztendővel ezelőtt e bajt cukorrépával beültetett tábláimon tapasztaltam, feltettem magamban, hogy a jövőben is esetleg bekövetkező hasonló veszély kikerülése céljából megpróbálom cukorrépa földjeim egy részét műtrágyázni, hogy vajjon a növényi tápláléknak nagyobb készletben jelenléte mellett fellép-e ismét a száraz rothadás vagy sem. Műtrágya gyanánt meszet használtam, s meglepetve konstatáltam, hogy ott, a hol a meszezés foganatosított, a száraz rothadásnak nyoma sem volt; míg ellenben a mészben úgy látszik hiányt szenvedő földeken nemcsak szórványos jellegű öltött a baj, hanem nagy kiterjedésű foltok alakjában jelentkezett. Következő esztendőben a kísérletet újból folytattam s az eredmény ismét hasonló kedvezőséggel nyilvánult. Ugy látszik tehát, hogy miként a gyöküszök-nél is jó hatást gyakorol cikkíró szerint a meszezés, épúgy a száraz rothadásnál is, amennyiben azok az ismeretes barna foltok, a melyek nálam rendszerint az egész répa rothadásával végződtek, a meszezett földeken teljesen eltűntek.

Háztartás.

Foltos ruhanemű tisztítása.

Javelleviz általános szer a foltos fehérnemű tisztítására, mert úgy bor, mint gyümölcs, izzadság sőt tinta foltokat is eltüntet. Helyes használat mellett nem árt és nem támadja meg a szövet szálait. Áll vízből, tisztított chlormészből és hamuzsíról. Ez a folt tisztítóvíz használat előtt jól fel lesz rázva és egy edénybe töltve, mely alkalmas arra, hogy a ruhát beleáztassuk. Két percig marad a vízben, mely után kivesszük, kinyomkodjuk, forró vízben átmoszuk és hidegben kiöblögtetjük.

Szeder és cseresznye foltokat el lehet a fent irt módon is távolítani, de lehet kénnel is megtisztítani. A megnedvesített folt alá egy égő kénzálat tartunk úgy, hogy a kénföld jól érje. Ha egy sárga folt marad is, ez kimegy a mosásban.

A tintafolt, ha még friss, kimegy citromlével. A folt 10–15 percig áziz benne, kimosatik és ez az eljárás ismétlődik. Friss tintafoltok eltűnnek pamut vagy gyapjuszövetből, ha glycerinnel bekenjük és szappanos vízben kimosunk.

Kátrányfoltok eltűnnek, ha tojás sárgájával vagy sózatlan vajjal kenjük be. Majd néhány óra múlva kimosunk. Ha zsírfolt marad, azt benzinnel el lehet távolítani.

Gyapjuruha mosásánál a fő, hogy sok, erősen habzó szappanos víz legyen, sok meleg vízzel jöjjön érintkezésbe és gyorsan lehessen szárítani. A szappan kevés boraxal és finom olajjal jó habosra legyen verve és ebben a ruha először a jobb, majd a baloldalán alaposan meg legyen mosva, de dörzsölni nem szabad, csak veregetni, miközben mindig friss meleg habos vizet töltünk rá. Utána nagyon vízben kiöblítjük és lehetőleg gyorsan szárítjuk.

Fekete selyem vagy más fekete szövetet következő módon mosunk: 1. vödör vízbe körülbelül egy csészényi szalmiák szeszt töltünk és a szövetet, legjobb ha szétfejtjük, belerakjuk. Egy félóra múlva kivesszük, kétszer átmoszuk, kiöblítjük és kifacsarjuk. Mosás előtt jó, ha a foltos részt fehér cernával megjelöljük, hogy a mosásnál arra különös gondot fordíthassunk. Lehet még, ha nem nagyon piszkos, teát vagy dohányt forrázni s ebben kimosni s utána mindjárt kivasalni.

Fehér sipkát, ha több darabból áll, előbb összevarjuk, vagy csipke mosóra csavarjuk s erre mulldarabot erősítünk, hogy ez megvédje. Szappanos vízben kinyomkodjuk vékony rizskeményítőben átmoszuk, kinyomjuk és vasaljuk előbb hosszában, majd szelvényben. Sárga csipkéket árnyékban szárítjuk. Igazi csipkét nem kell komónyítani. Világos szövetruhát vagy szövetet meleg burgonyaliszttel ledörzsöljük, majd pálinkába, melybe kevés cukrot

teszünk, kiöblítjük és két kendő között kivasaljuk.

Selyem szalagot benzinbe teszünk, egy vászon ronggyal mindenütt ledörzsöljük és nem nagyon meleg vassal balfelén vasaljuk.

Fekete csipkék és fátolok hideg sör, kávé vagy tea által tisztítottak és utána mindjárt kivasaltnak.

EGYLETI ÉLET.

Igazgató-választmányi ülés.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmánya március 13-án d. u. 1/4 óraker tartotta meg március havi rendes ülését.

Elnökölt: Cs. Szabó József egyll. elnök.

Előadott: Tokaji László egyll. titkár.

Jegyzett: Éber Ernő egyll. s. titkár.

Jelenvoltak: Br. Bánffy Ernő és br. Jósika Gábor alelnökök; Matskási Pál, Benkő Mihály, Páter Béla, Nagy Dezső, Molnár Sándor, Csérrer Lajos, Gyárfás Benedek, Szecsey István, gr. Béli Kálmán, Eöry Tivadar, br. Bornemissza Elemér, Bocsány László és Szentgyörgyi Lajos vál. tagok.

1. A megelőző ülés jegyzőkönyvének és a február havi pénztárforgalmi kimutatásnak felolvasása és

19918'92 K. bevétellel és áthozattal

2010'38 „ kiadással és

17908'54 „ maradvánnyal jóváhagyó tudomás vétel után a gyűlés a múlt évi zárszámadásról szóló jelentést és az idej költség-előirányzatot tárgyalta.

2. Az egylet múlt évi pénztári forgalma 52994 kor. 33 fillért tett. A mérleg-számla 286601 kor. 48 fillér vagyont mutat fel.

3. Az 1902. évi költség-előirányzat összege 29503 kor. 64 fillért tesz.

Az Erdélyi Gazdatiszti Egylet részére segélyül évi 250 koronát, egy új löhermagtisztító gép beszerzésére 800 koronát és a székelyföldi gazdasági viszonyok tanulmányozására 1200 koronát állított be a választmány az előirányzatba.

Zárszámadást, mérleget és költség-előirányzatot a gyűlés egyhangulag elfogadva, azoknak a március 23-án tartandó rendes évi közgyűlés elé való terjesztését elhatározta.

4. Benkő Mihály indítványára elhatározta az ülés, hogy jövőre a tagdíjjal hátralékos tagok évnegyedenként fognak nyilvántartatni és felszólíttatni.

5. A sepsi-szt.-györgyi székely társaságnak egy ott felállítandó földmives iskola érdekében küldött megkeresésére egyhangulag kimondta a választmány, hogy annak létesítését minden rendelkezésére álló eszközzel elő fogja mozdítani, a kormányhoz fölír és az iskolát az egylet annak idején anyagilag is támogatni fogja.

6. Többek indítványára — ig. választmány elhatározta, hogy a földmives iskolák szervezetének megváltoztatása céljából fölterjesztést fog intézni a földmiv. miniszterhez s ennek megszerkesztésével két tagból álló bizottságot küld ki.

7. Elfogadják az igazg. választmány a dr. Gidófalvy kir. közjegyző indítványát is, mely a közös, megosztatlan birtoknak az egyik rész megterhelése miatt való ellicitálásáról szóló törvény megváltoztatását célozza, a kis emberek érdekében s ez irányú fölterjesztést fog intézni a kormányhoz.

8. Az Erdélyi Falkavadász Társulat ez évi löverseny díjainak pótlására 300 koronát szavazott meg a választmány.

9. Nagy Dezső indítványára föl fogja hívni az egylet a kolozsvári gazdasági tanintézet igazgatóságának figyelmét arra, hogy egy gyakorlati sajtómesternek a gazdasági tanintézethez oktatás céljából való kirendelését a földmiv. miniszterhez kirendelje.

Más egyéb kisebb tárgyak és folyó ügyek elintézése után gyűlés 6 óra után végződött.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Földmiv. miniszter a szőlőfelújításról. A szőlőfelújítást szolgáló szőlőoltvány kereskedés terén újabbant az a jelenséget észleltem, hogy a szőlőoltványok elárulásával foglalkozó egyes egyének szőlőoltványokat akként és azzal az ajánlattal hirdetnek eladásra és hoznak forgalomba, hogy azok beoltás után azonnal, vagy esetleg mohában történt előhajtás után, de iskolázás nélkül, állandó helyre ültetessenek ki.

Illetékes szakközegeim egyértelmű véleménye és nyilatkozata szerint ezen eljárás a szőlőgazdák s általában szőlőfelújítás ügyének tetemes kárára van, mert az iskolázás nélkül, tehát a teljes és megszilárdult összeforradás előtt szállított oltványok közül az elültetés után majdnem kivétel nélkül csak igen csekély százalék forradhat össze, s a megforradottak közül is csak kevés, a melynél a forradás oly tökéletes, hogy állandó tökélet adhatna.

A szőlős gazdáknak ily oltványok ültetéséből tetemes vesztesége és kára származik, mert az ily ültetésből kedvező esetben is csak imitt-amott eiszorlan keletkező oltványtökélek lelkiismeretes kezelése rendkívül fáradságos, tetemes költséget igényel s az eredmény mégis majdnem a semmivel egyenlő. Az ezzel járó sikertelenség nyomán keletkező bizalmatlanság pedig ártalmára lehet az egész szőlőfelújítás ügyének.

Felkérem ennél fogva az Egylet figyelmeztesse a szőlőgazdákat, hogy ily oltványoknak állandó helyre való kiültetésétől saját érdekében tartózkodjanak és hasson oda, illetőleg intézkedjenek, hogy ezen eljárás hátrányainak és káros következményeinek tudata a közönségnél minél szélesebb körben elterjedjen.

Megjegyzem egyszersmind, hogy az ily oltványokkal való telepítés az 1896 V. t. cz. alapján adandó szőlőfelújítási kölcsönök igénybe vételénél semmiesetre sem engedtetik meg, sőt a már, rendes módon betelepített területekben mutatkozó hiányok pótlása sem történhetik ily oltványokkal.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Szemle.

Március hó 13-ának éjjelén — 12 fok hideget mutatott a hőmérő. Ez a magyar mezőgazdaságnak ez idő szerint legnagyobb, legrosszabb eseménye. Fagyasztó hideg szél süvít végig a mezőkön már napok óta most március idusában, mikor január és februárban 8—10 fok meleg volt. A természet becsapta az embereket, fákat, növényeket. Február derekán már a tavaszokat vetették, a fák rügyeztek, az ősziak nőttek, bokrosodtak. És most jön ez a kegyetlen téli hideg, hogy a tavaszokat csirájukban fojtsa meg, hogy a lepeltelen növényzetet elfonnyaszsza, a vetéseket megborotválja. Azt hisszük, szép Magyarországon sok millióm szív fordul most az Egek Urához egy kis melegért... Még néhány ilyen nap és gabonaaratásunk sorsa el van döntve. És vele a gazdák sorsa is...

De hát talán még sem lesz így. És az a 47 milliónyi költség, amit a földmiv. miniszter 1902-re előirányzott még, hasznára lesz a magyar mezőgazdaságnak. Erről tanácskoznak most a képviselőházban, melynek során az első nagyszabású és érdekes beszédet folyó hó 12-én mondta el báró Feilitzsch Arthur a bitbizományok, erdőkezelés és telepítés kérdéseivel foglalkozva részletesebben; de fölvilágosítva egyszersmind a magyar közvéleményt a székely ügy és a nemzetiségi birtokügy való állapotáról. Érdekes beszédjét nagy figyelemmel hallgatta a képviselőház és különösen érdekes volt az ránr nézve, nemcsak azért, mert erdélyi ember mondta, hanem mert az erdélyi mezőgazdaság helyzete tükröződött benne vissza. A második nagy be-

szédet gróf Károlyi Sándor mondta az ő kedves témájáról, a szövetkezetekről. A hitelszövetkezetek eddigi nem egészen eredményes működésének okait fejtegette és egy új eszmét vetett föl a kisbirtok hitelszükségletének kielégítésére, az Osztrák-Magyar-Bankkal kapcsolatban, vidéki központok teremtésével, központi ügykezeléssel. Részletesen fejtegette az értékesítő és fogyasztási szövetkezetek előnyeit is. A költségvetés vitája alatt beszédeket mondtak eddig Eötvös Bálint, gróf Benyovszky Sándor, Leidenfrost László és Major Ferenc képviselők.

Darányi miniszter egy nagy sikerére mutathat majd rá a költségvetési vita alatt. Az állategészségügy államosításának és új szervezete kitűnő funkcionálásának tudható be az az eredmény, melyet a Brassó- és Fogaraszvármegyékben három hónap előtt föllépett száj- és körömfájás teljes kiirtásával elért. A rendkívüli módon terjedő ragály ma már megszünt ezeken a veszélyeztetett helyeken dacára annak, hogy ott rövid idő előtt 14 község 350 udvarának 1400 állata volt egyszerre beteg. De nemcsak itt, de ezzel együtt egész Magyarország területén megszűnt a ragadós száj- és körömfájás, amiről a „Földmiv.ügyi Értesítő“ legutóbbi számában győződhetünk meg.

Jellemző azonban arra nézve, hogy a németek milyen álokokat, hamis ürügyeket keresnek a végett, hogy állatjaink elől elzárkózhassanak, a porosz mezőgazdasági kamara állatértékesítő szakosztályának kommunikéje, melyben egyenesen a jóhiszeműségét és lelkiismeretességét támadja meg a magyar állategészségügyi rendészetnek. Egy állítólagos magyarországi gazda írja nekik állítólag a következőket: „A helyett, hogy a tulajdonosok járványra gyanus állataikat a hatóságnál, vagy az állategészségügyi közegnél bejelentenek, azokat le szokták ölni és húsukat el szokták adni. A Magyarországon divó disznópörkölés annyira megbarnítja a disznó bőrét, hogy az esetleges betegségi tüneteket nem lehet megállapítani. A heti piacokon nincs állategészségügyi fölügyelet. S a jószágjáról leveleket kiállítják anélkül, hogy a jószágot csak látták volna is. Az állati járványok fölfedezése ezáltal teljesen a veletlentől függ és egészséges és beteg állatok együtt vándorolnak az országon köröszül és terjesztik a ragályt, amíg nagysokára a hentes, vagy az állatorvos keze el nem éri őket.“ És ehez a véleményhez aztán a kamara a következő kommentárt fűzi: „Amit nem is sejtettünk másképp, hogy a hivatalos magyar járványstatisztika teljességgel nem valódi képét tárja föl a járványok terjedésének, azt most Magyarországból erősítik meg.“ Hát így gondolkoznak, így beszélnek a mi mintaszerűnek hitt állategészségügyünkről a németek. Talán nem lenne meddő munka bármily módon is bebizonyítani nekik, hogy tévednek és hazudnak. Nemcsak anyagi érdekeink, de reputációnk is megkívánja ezt.

Figyelmeztetés.

Az »E. G. E.« löhermagtisztító raktárában — q-ként á 5 kor. — még lehet vetőmagot tisztíttatni, arankamentesíttetni. Figyelmébe ajánlhatjuk tehát gazdaközönségünknek, hogy tisztítandó löhere-vetőmagkészetüket sürgősen küldjék be »Az Erd. Gazd. Egylet löhertisztító raktárába, Kolozsvárt, Aruraktár vasút mellett« cim alatt.

— Lótenyésztésünk érdekében. Darányi miniszter ismét egy hasznos újítást fog előbe léptetni lótenyésztőink és ménestulajdonosaink érdekében; összeíratta ugyanis megyénként az egész országban levő magán-méneselek létszámát, azt is, hogy az egyes ménesekben minő fajta lovakat tenyésztenek, mennyi a

tenyészkanckák száma, minő méneket alkalmaznak az anyag javítására stb. Eddig mintegy 350 magánmésről érkeztek be mind ezen adatok, melyek könyvben feldolgozva fognak a nyilvánosságnak átadni és pedig a külföld számára valószínűleg német nyelven is. Ezáltal úgy a hazai, mint a külföldi vevők közvetítők nélkül és hiteles forrásból fogják megtudhatni, hol és minő lóanyagot találhatnak nagyobb számban és így vevő és tenyésztő közvetlenül fogadnak egymással érintkezhetni. Egy további dolog, melylyel a földművelésügyi miniszter lótenyésztésünk ügyét nagyban elő fogja mozdítani, az eddig már meglevőkön kívül még újabb tájfajta-kerületek kijelölése és pedig a lakosság vagyoni helyzete, a lóanyag minősége és a legelők és az abrak bősége szerint beosztva. Ezáltal az ország egyes vidékein a lótenyésztés egyöntetűségben is nyerni fog és így a külföld tudni fogja hol talál az országban bizonyos fajta lovakat nagyobb tömegekben.

— A székely kivándorlásról. A Magyar Közgazdasági Társaságban a székely kivándorlásról dr. Hegedüs Loránt orsz. képviselő négy előadást tartott a székely kivándorlásról, még pedig: március hó 10-én: A magyarok helyzetéről Romániában. Március hó 11-én: A moldovai csángók sorsáról. Március hó 12-én: A székely kivándorlás okairól. Március hó 14-én: „Mit tegyünk?” címmel. A felolvasások e napokon nagy érdeklődés és szép számú közönség mellett meg is voltak s annak tartalmát legközelebb olvasóink előtt is meg fogjuk ismertetni.

— Tenyészállatok kedvezményes vasúti szállítása. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter körrendeletileg tudatja a kir. állategészségügyi felügyelőkkel, hogy közbenjárására a kereskedelmiügyi miniszter akként intézkedett, hogy tenyészállatok, melyek nem gyorsárúként adhatnak fel, kedvezményes áron szállíthatók. A kedvezményhez szükséges igazolványok kiállítására az állami kerületi állategészségügyi felügyelőket bizta meg a miniszter.

— Bevezetett háziipari tanfolyam. Darányi miniszter rendeletére Kolozsmegye Nagy-Almás községében a kolozsvári gazd. vándortanárnak január közepe óta 8 hetes háziipari s gazdasági tanfolyamot tartott, a melyen még tanítóként Csűrös József ev. ref. lelkész, Gáspár intéző, Papp Elemér s. tiszt, Porutz jegyző, Gáll tanító, dr. Krsák s Wolszky Győző áll. intézősegéd működtek. Az estéli kurzuson állandóan 80—90 gazda vett részt, nappal pedig a vesszőfonást 20 fiatal gazda tanulta s így végig mintegy 200 darabot készítettek, melyből a szeptemberi pozsonyi kiállításra a szebb példányokat kiválogatták. A tanfolyam szép ünneppély keretében e hó 9-én zárult, a midőn is a buzgóbb tanulóknak Gáspár intéző egy

aranya s sok értékes — a földművelésügyi miniszterium által küldött — gazdasági könyv osztatott ki.

— A komló műtrágyázásáról. Dr. Wagner tanár következő műtrágya-keveréket s mennyiségeket ajánl egy hektár komlóba: 400 kg. Thomas-salak, 400 kg. kén-savas ammóniák, 700 kg. kainit és 1500 kg. mészport; vagy 660 kg. vérliszt, 230 kg. kálics s 400 kg. szuperfoszfát. — A műtrágyákat a metszés előtt szórjuk ki a komlósorok közé és így a metszés alkalmával eléggé összekeveredik a földdel. A holdankint 6—700 kgr. égetett mészpor felhúttása hatással lehet a mi agyagos földű komlóinkban is, mert ezen földet tevékenyebbé teszi s a gyökerek részére több tápsót tár föl.

— Az Országos Erdészeti Egyesület helyiségeiben (Budapest, V. Alkotmány-utca 10. szám) f. évi március hó 18-án délután 4 és fél órakor Fekete Lajos m. kir. főerdőtanácsos és akadémiai tanár „Az erdőrendezésnek hazánkban szokásos rendszeréről, annak módosításáról és egyszerűsítéséről” előadást tart.

— A mezőgazdaság tudora. A bécsi mezőgazdasági főiskola fekete tábláján a múlt hó 28-án a rektor fölhívása jelent meg, hogy a főiskola helyiségében a tudori cím elnyerése végett mindennemű demonstrációt szüntessenek meg a hallgatók. Ugy látszik, hogy a főiskola hallgatói nagyon készültek erre a tüntetésre és érvényt akartak szerezni ama határozatuknak, hogy mint a mérnökök, a megfelelő vizsgálatok letétele után ők is megkaphassák a tudori címet. Ime, az iparos osztrák államban már van mezőgazdasági főiskola, annak hallgatói már doktorok is akarnak lenni: nálunk pedig a főiskola kérdése még szunyad. Pedig mi a mezőgazdaságból élünk Egyebünk sincs, mint ez.

Kis hirdetések című rovatunkra felhívjuk olvasóink figyelmét. Egy koronáért, mely előre beküldendő, mindenki hirdethet s az utalvány szelvényre a hirdetés szövege is felírható. A hirdetési megrendelés minden számra legkésőbb csütörtökön délután a kiadóhivatalhoz juttatandó.

Műtrágya-árak.

(A „Zalafnai Kénkovánd-Ípar R. T.” árjegyzései és feltételei.)

I. Csontliszt- és csontszuperfoszfát:

19%-os métermázsnként 11 K. 78 fil.
20%-os 12 K. 40 fil.

II. Ásványi szuperfoszfát:

16%-os métermázsnként 9 K. 44 fil.
18%-os 10 K. 62 fil.

III. Feltárt csontliszt:

2% légeny és 10% vizb. old. foszforsav tartalommal mmázsnként 9 K. 40 fil.
3% légeny és 10% vizb. old. foszforsav tart. mmázsnként 10 K. 85 fil.

IV. Keveréktrágyák:

Légenyes szuperfoszfát 3% légeny és 10% vizb. old. foszforsav tart. mm-ként 12 K. 02 fil.
Káli szuperfoszfát 10% foszforsav és 11% tiszta káli tartalommal mm-ként 13 K. 26 fil.
Szűrttrágya 3% légeny, 6% foszforsav és 11% tiszta káli tart. mm-ként 15 K. 46 fil.

Feltételek:

Zsákok. Ezen árak teljes kocsiakományok (10000 kg.) vételénél vevő állomásáig eső szállítási díjjal együtt értetnek, elegysúly tiszta súlyért, zsák à 75 vagy 100 kg. ingyen. Ha a fél 50 kg.-ra zsákokat kíván, akkor az árak mm.-ként 10 fillérrel felemelendők.

Kisebb kötések. 10000 kg on aluli rendelmenyeknél az egész kocsiakomány és darabaru közötti szállítási díj-különbözet a vevő terhére megy. Ha több fél kisebb tételekben összesen legalább 10000 kg.-ot rendel és az áru egy címre küldhető, a teljes kocsiakományokra nézve fennálló árak engedélyezhetők.

10 waggonos kötések. Ha egy vevő egyszerre legalább 10 waggont rendel, akkor a vízben oldható foszforsav árai kilogrammonként 1 fillérrel leszállíthatók.

Finetési feltételek: Kézpénzfizetés 3% pénztári engedménnyel, vagy 6 havi elfogadvány. Esetleg prolongációnál 6% kamatot számítnak fel.

Ezen árak és feltételek visszavonásig érvényesek.

NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLOZSVÁRTT

Deák Ferencz-utca (ezelőtt: Belközép-u.) 37. sz. alatt (Korbuly-ház) olosó jelzalog és váltókölcsonöket nyujt és **BETÉTRE 5% SZÁZALÉK KAMATOT AD.**

(412.)

Magyar Jelzalog-Hitelbank

Képviselesége Kolozsvártt
(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)
Az intézet alaptökeje 30 millió korona.

4%-os és 4 1/2%-os Zaloglevélkölcsonöket

nyujt és pedig 4%-os kölcsonöt földbirtokra: 50 évi törlesztéssel 5 százalék-, nagyobb városokban fekvő házakra 40 évi törlesztéssel 5-40 százaléknyi évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítolási árfolyam mellett 4 1/2%-os zaloglevélkölcsonöket földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5-40 százalék és nagyobb városokban fekvő házakra 42 1/2 évi törlesztéssel 5-65% évi részletfizetés mellett.

A jelzalogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcson összegére nézve az Erdélyi Gazdasági Egylet bizalmi férfai adnak véleményét. (1.)

A bank képviseleségénél kaphatók 4% és 4 1/2%-os zaloglevelek, 3%-os és 4%-os nyereseménkötvények

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felölös szerkesztő és kiadó:
TOKAJI LÁSZLÓ.
Társzerkesztő:
JAKAB LÁSZLÓ.
Segédserkesztő:
ÉBER ERNŐ.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA

Kolozsvár
Szentegyház-u. 6.

Budapest
V., Nádor-u. 3.

FODOR JÓZSEF

csász. és kir. udvari szállító,

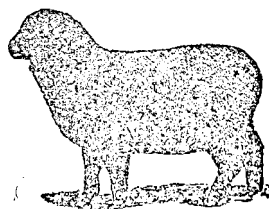
butorgyáros, kárpitos és diszító.

Ajánlja a n. é. közönségnek ujonnan megnyitott **kész asztalos és kárpitos butorokkal** dusan felszerelt nagy

Butor-telepét

kegyes pártfogásába. A cég elve: pontos és lelkismeretes kiszolgálás, **szabott árak!**

(833.)



16 mázsa
raczka
gyapju
jutányosan
eladó.

Czim a kiadóban.
(1002.)

FISCHER PÉTER és Tarsa

cs. és kir. udvari szállítók

mű, és kötszer-gyárosok

BUDAPESTEN.

Raktár és gyár: IV. Kossuth Lajos-utca 6.

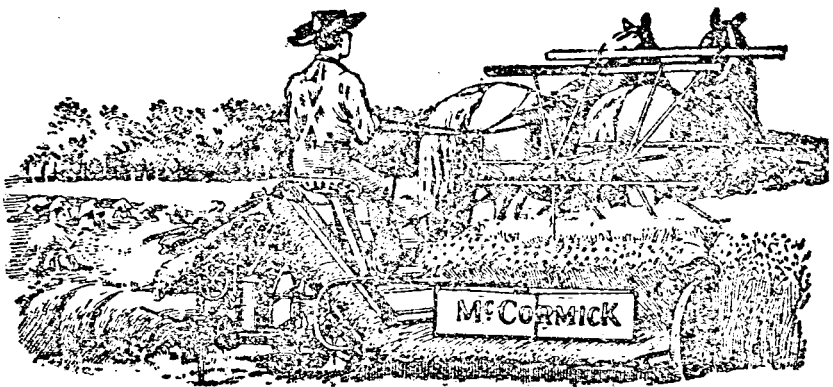
Ajánlják mindennemű **állatorvosi mű- és kötszerrel dusan felszerelt raktárukat**, mely mindenfélre újabb szerkezetű sebészi, szülészi, bonczani, patkolástani és más állatgyógyászati czélokra szükséges eszközöket tartalmaz.

1902. évi árjegyzéket kívánatra küldünk.

Eszközök javítása és átalakítása is elvállaltatik. (841.)

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.
(Chicagói aratógépgyár.)

GRAND PRIX.



PARIS 1900-ban.

Kévektő aratógép,
Fűkaszalógép,
Köszörűkészülék,

„Daisy“ marokrakó aratógép,
Szénagyűjtő gereblye és
Kévektőfonal (859.)

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalék-
részek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMANN Évi termelés BUDAPEST,
igazgató. 362,000 gép. V. ker., Váci-ut 30 sz.

Černovsky & Co.

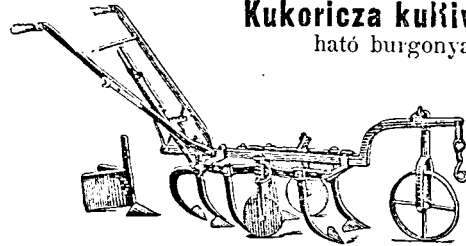
Ausztria-Magyarország

**első és legnagyobb talajmiveleségi gépek gyára,
Bömisch-Brod bei Prag.** (847.)

Ajánlja általánosan jónak elismert, utolérhetlen, minden versenyen
első díjjal kitüntetett s ezért legjobban elterjedt talajmiveleségi gépet, mint:
Cernovsky-féle egysoros répakapa eddig több mint 40,000
répatermelő országban használatban. drb gyártva, valamennyi

Ugyanaz kombinálva három soros répa művelőgépre, minden vető-
gépre alkalmazható és minden talajra alkalmas Főelőnye a nagy emberi
erő megtakarítás.

Kukoricza kultivátor, igen könnyen alkalmaz-
ható burgonya, szőlő és komlókertekben.



Chilisalétrom szóró,
2, 4, 5 és 6-soros.

Kilencsoros acél kultivátor
a tavaszi vetésnél potólthatat-
lan és nélkülözhetetlen.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Magyarországi vezérképviselő: Neubauer Sándor, Győr.

Haszonbérlet.

Alsó-Fehérvármegyében, Buzás-Bocsárd község határában, a kará-
csonyfalvi vasuti állomástól alig negyed órányi távolságban fekvő, circa 2000
kat. holdnyi, tulnyomólag szántóföldből álló és a kellő gazdasági és lakó épüle-
tekkel ellátott **Kovrig-féle birtok** 6, 9 vagy 12 évre ha-
szonbérbe kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad Müller Mihály nagy-enyedi ügyvéd irodája, hol
a szerződési feltételek megtekinthetők.

Ügynökök nem díjaztatnak.

(851.)

Marcinkiewicz Ignác

férfi ruha-szabó

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 3. sz.

Ajánlja 20 év óta fennálló s a mai kor
és divat követelményeinek teljesen
megfelelően berendezett

férfi-szabó-üzletét.

Raktáron tart nagyon szép hazai, va-
lamint valódi angol, francia és külföldi
szövetujdonságokat.

Ugy a helyi, mint a vidéki megrendelé-
seket szakszerű munkával pontosan és
olcsón teljesít.

(810.)

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10.

836

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
ugyis mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
erkölcsi támogatásával alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával 400.000— K.
Alapítványok és üzletrészekben 1268.080— e.
Tartalékok 111 053-60 e

Összesen 1,779.133-60 K.

Első évi felesleg 90.349— K.

Biztosításokat elfogad tűz és jégkár ellen. — Az üzlet eredmé-
nyében biztosított tagok díjarányban részesülnek.

Az 1901. évi üzleteredmény alapján az alapítók
5% kamatban, a biztosított tagok díjvisszatérítésben
részesülnek. — Biztosítási ajánlatokat elfogad közvet-
lenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és
felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban
készséggel szolgál

az igazgatóság.

KIADÓ

vagy örök áron eladó.

Kolozsvárhoz egy negyed óra járás Szamos-
falva községben egy tágas belső telek 3
szoba, konyha, verandával, egy 60 darab
marhára való kőistálló; az összes épületek
ujak. Továbbá egy hold területű belsőkert
és telek 3 szobás lakás és melléképületek-
kel. Továbbá 20 katasztrális hold I-ső osz-
tályu szántó föld, részben vagy együttesen
**kiadó vagy örök áron jutányos árban
eladó.**

Értekezhetni **Zattler József** vállalko-
zóval, Szentegyház-utca 20. sz. Kolozsvárt.

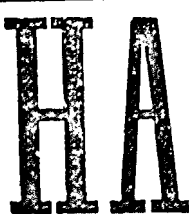
(850.)

Vetőmag-burgonya.

Báró Harkányi Frigyes takta-
harkányi uradalmában a következő
tisztá burgonya-fajok eladók:

**Reichskanzler,
Märkische Zwlebel,
Max Eyth,
Hortensia.**

Bővebb felvilágosítást ad az ura-
dalom központi igazgatósága, Buda-
pest, Andrassy-út 4. sz. 10 q-nál ke-
vesebb nem szállítatik. (827.)



télen át sok tojást,
több és jobb tejet,
diisznóinak gyors hizását
és erősödését,
növendékmarháinak szép

vonómarháinak kitarós erejét
óhajtja,

úgy mást ne tegyen, mint keverjen a takar-
mány közé Barthel-féle

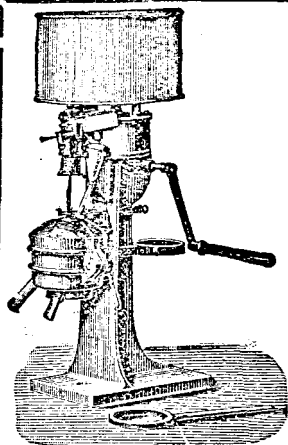
takarmánymeszet.

Az ezzel járó csekély kiadást soh'se fogja meg-
bánni. Leírását is készséggel küldi

(805.)

**Barthel Mihály és Tsa.
Bécs, X., Keplergasse 20.**

Magyar levelezés!



„SIEGENA“ szabadalmazott
TEJFÖLÖZŐGÉP.

- Legkönnyebb hajtás! ● ● ● ● ●
● ● Legtökéletesebb fölözés! ● ●
● ● ● ● Legmagasabb munkabírás.

Teljes tejgazdasági (szövetkezeti) berendezések!

FEHÉR MIKLÓS

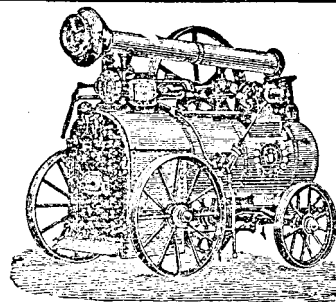
➔ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ➔ (638.)

A Magy. kir. államvasutak gépgyára
gazd. gépeinek eladása

Használt és javított
locomobilok és gőzcseplőgépek.

CSEREÜZLETEK.

Mindennemű gazdasági gépek.



Gépgyár részvénytársaság

Budapest, V., Külső-Váczi-út 80. sz.

(638.)

VALÓ-

di francia különlegességek
(gummi és halhólyag, ugy-
szintén összes női övszerek)
F. Berguand fils leghírneve-
sebb párisi gyárostól legelő-
nyösebben beszerezhetők

POLGÁR SÁNDOR-nál
BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körút 50. sz.

Részletes képes árjegyzék ingyen.

Ezen hirdetés beküldése esetén 15% engedmény. Kivágott az „Erdélyi Gazda“-ból.
(792.)

!HAZAI IPAR!

Wein Károly és Társai
szövőgyár, KÉSMÁRK

(791.) elismert hírneves

Szepességi Vászón

és

Damaszt áruí

minden nagyobb üzletben kaphatók.

Gyáraiból
származó
minden
darab áru



ezen véd-
jeggyel
van ellátva

!HAZAI IPAR!

Cimbalom

(637.)

Pedálos. Barna vagy feketében, kitűnő erős, csengő hanggal, erős szerkezettel, 3 évi jótállással. Bolti ár 150 ft., nálam 75 frt-ért kapható a készítési telepen:

BUDAPEST, Nefelejts-utca 43. sz.

Jegesi Géza,

műfokleves cimbalom-készítő.

➔ Árjegyzéket bérmentve küldök. ➔

Már 25 éve küldöm szét az 1900. évi
párisi világkiállításon

Grand Prix-vel kitüntetett

Eredeti Hanna



Vető árpámat.

Czímem: (762.)

Vodicka F. földbirtokos
Smrzitz, (Hanna)

Morvaország.

➔ Minták ingyen és bérmentve!

„Grand Prix“ (a legnagyobb kitüntetés)
a párisi világkiállításon.

Alfa Separator R. J.

Iroda: Budapest, V., Báthory-utca 4.

Szár: Budapest, V., Petneházy-utca 6/8.

Tejgazdasági Gépgyár.

Szállít tejgazdasági eszközöket és gépeket!
Jelenészetek, tejgazdasági telepek, tejszövetke-
zetek berendezése!

Mindig friss sajtoltó por és folyékony oltó!

Több mint 500 első díj!!!

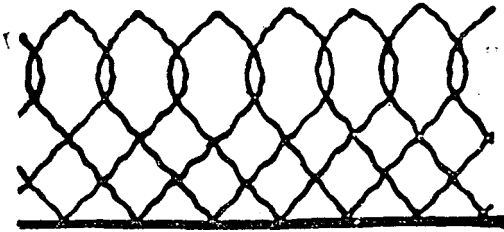
➔ Árjegyzékkel, költségvetéssel, utbaigazítással
készséggel szolgálunk.

(546.)

LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony szövetség és szita-áru gyára
KOLOZSVÁRT, Egyetem-utca 12. szám.
 Telefon 439.

Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, úgy mint: kertek erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek, stb. bekerítéséhez való **Gép-sodrony-fonatait**, majorsági udvarok fonattal való bevonását; pincze, padlás, felső világossági-



magyar és csekkamra abiakok rostelyzatát, athanyorosták, szén, kocsz, kavics válogatásához; szikrafogók gépekhez. Zöldre festett légy szövet, szelelő és löherosták. Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas-, réz- és cziuszövetek, Kruppa-sodrony szegélyzetek, aczel tiúskés sodrony-kertek s. a. t. bekerítésére. Különféle mintákban, fakeretbe foglalt rosták és sziták, ruganyos ágybetétek (mátráz), sodrony-láb-türlők. Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók. (339.)

Simonfi István mezőgazdasági gépgyára, vas- és fémöntődéje Kolozsvárt, Kültorda-u. 48. szám. Telefon 85. sz. Kívánatra árjegyzék és költségszámítás bérmentve küldetik. (464.)

Eladó lencse.
 36 mm. lencse, jó minőségű eladó.
 Értesítést ad és mintát küld:
DÁVID SÁNDOR
 Kovászna.
 Háromszékvármegye. (839.)

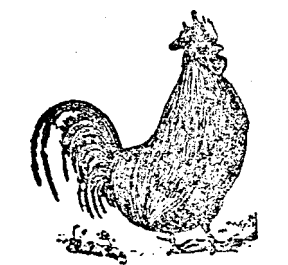
Eladó tenyészkoca
 2 drb. Czim G. G. alatt a kiadóban. (1001.)
Poland Kina



Kovácsolt és öntött vascsövek
 gáz-, víz- és gőz-vezetékhez,
 kútsövek, kazán és locomobil-forrcsövek, gőzfűtési és karimás csövek, mindennemű furócsövek, réz, öntöttvas és zománczozott áruk, felszerelések gáz, víz s gőzvezetékhez, szerszámok, vörösrézlemezok és áruk legolcsóbb árakon beszerezhetők
HASENÖRL EDÉ-nél BUDAPEST, VI., Teréz-körút 34.
 Árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Fischer Lipót

kemigráfiai műintézete
 Budapest
 Kossuth Lajos-utca 15. sz. (780.)
Klisék
 mindennemű nyomtatvány képes illusztrált kiállítására a legutányosabb árakon vállaltatnak és a legtükételesen készíttetnek el. Vidéki megrendelések is pontosan eszközöltetnek.



Kitűnő minőségű fajbarmflak, valamennyi első díjas törzsállatoktól származók, u. m. ezüst wian-dotte, kendermagos plimuth, fekete langshan, világos brahma, ezüst nyakú dorking, pekingi kacsák, emdeni gunár darabon-kint 6—20 kor-ig. **Keltő tojások** elsőrangú díjazott törzsektől, ezüst wian-dotte, feket langshan, ezüst nyakú dorking, kendermagos plimuth, világos brahma, sötét brahma, fekete olasz, erdélyi kopasznyaku darabja 30 fill., Andalusiak cochin sárga, pekingi kacsáé darabja 40 fillér, emdeni ludé darabja 1 K. 60 fillér. Egy fajtából legkevesebb 6 drb. rendelhető. Kérdezősködéseknél válaszbélyeg kéretik. Megrendelések Lingner A. W. a segesvári baromfi-tenyésztési és madárvédelmi szakosztály elnökéhez küldendők Segesvárra. (854.)

Kún Mátvás
 késműáru gyára
 KOLOZSVÁRT.
 Kossuth Lajos-utca 2. sz.
 3 koronáért írásbeli jótállás mellett küld egy darab angolaczel beretvát.
 Kertieszközök, zsebkécek, ollók, párbaj és vivókardok nagy választékban.
 Fodrászkécek stb. köszöriülése kifogástalanul eszközöltetik.
B. Bak Lajos Ö csász. és kir. Fensége Klotild főherczegnő udvari szállítója és az arany koronás kereszt birto-kosa műbutor és épület asztalos munkák és parquette gyári üzlete Kolozsvárt. Alapította: 1869. (845.)

Simmenthali üszök
 megvételre kerestet-nek (12—15 drb.)
 Levélbeli ajánlatok a ki-adóhivatalhoz kéretnek. (1005.)
Erdekes tehené-szeteknek, hízalók-nak és más fogtulajdonosoknak.
Olajpogácsa, legelsőrendű tápanyag min-dennemű szarvasmarhának stb.
Teheneknél 1—1¹/₂ kg. na-pi adagolás fokozza a tej-hozamot kétszeresére és a tejnek a minősége is javul.
Juhoknál a legsilá-nyabb szá-las takarmányozásnak meg-felelő adagolásával előmoz-dítja a tejelési és a bárány-

Láng és Lovass

gépolaj és gépzsir-gyára
 Budapest, V., Váci-utca 140.
 Ajánlja legjobb minőségű gépolaj-, hengerolaj-, gépzsir-gyártmányait.
 Megrendelések közvetlenül az „Erdélyi Gazdasági Egylet” védnöksége alatti állandó gazdasági gépkiállítás igazgatóságához Kolozsvárt. intézendők. (802.)

MAGYAR INTÉZET.
LABORATORIUM
 VÉDŐ-OLTÓANYAGOK TERMELESÉRE
 BUDAPESTEN, VI. Nagy János-utca 6. szám.
 TERMEL ÉS SZÁLLIT
VÉDŐ-OLTÓANYAGOKAT:

a) a sertésorbáncz ellen
 100 adag ára (I. és II. anyag) 14 kor.

b) lépfene ellen
 juhok részére 100 adag ára (I. és II. anyag) . . 15 kor.
 szarvasmarhák részére 100 adag ára (I és II. anyag) 30 kor.
 lovak részére 100 adag ára (I. és II. anyag) . . 30 kor.

Az intézet raktáron tart és mérsékelt áron szállít 10 adagos L. V. T. jegyű oltófecskeket, oltótüket, szőrnyíró ollókat, maximal hőmérőket és más oltáshoz szükséges szereket. (702.)

Olcsó gyümölcsfák elárúsítása.
 Többször kitüntetve.
 144 legnemesebb fajokban úgy mint: alma, körte, cseresznye, meggy, szilva, dió, birs, barack és őszibarack 2 évestől 5-ig 30 kr. darabja, — 100 drb. 30 frt. Gyümölcsvadoncok 5 firtól 15 firtig 1000 darab. Óriási egres, magas törzsön nemesítve 50 kr. 1 drb. Spárgagyökerek 3 éves 100 darab 1 frt 50 kr., 1000 darab 12 frt. Thúja Compacte 50 kr. 1 drb. Rózsák 300 fajtából, melyből a java adatik. Szállítás márcziustól, október végéig. 1 métertől 180 magasságig 50 kr. 1894—1899. évi finom ujdonságokkal együtt. Gyász-rózsa 2 méter magas 1 frt 1 drb. Gyökérnyakba nemesített rózsák szabadföld-ből 1—2 éves hajtással 25 kr. 1 darab 50 darabos postacsomag 10 frt. Turner Crimson Rambler futó rózsza granát piros virággal ez évben is virágozik csoda-rózsa 50 kr. 1 darab. 840.

Szives megbizásokat kér:
CZANIK SÁNDOR
 műkertész a gazdasági egyletnél.
 NÉMET-GZERNYA, TORONTÁLMEGYE.
 Név és árjegyzék kívánatra megküldetik.

Rácz György

Jolánföldi szőlő-oltványtelepe és kertészetében, Kula, Bácsmegeye, jutányos áron kapható **szokványminőségű**, fajtisza, Rupestris Monticola és Riparia Portalis alanyu gyökeres fásoltvány; sima zöldoltvány, Othello öntermő, amerikai vad szőlővessző és európai szőlővessző. Gyümölcsfák, alma és körte vadoncok, útszéli fák és

MACLURA AURENTIAGA

a legjobb és legellentállóbb élő kerítés, végre **Gleditsia élősövény**.

Árjegyzéket kívánatra küld az

(804.)

Intézőség.

Szőlőkaró.

Elismert jó minőségű hasított, hegyezett és tisztított

tölgyfaszőlőkaró

1.60, 1.80 és 2.00 méter hosszban, bármely állomásra szállítva jutányos áron beszerezhető.

Ney Ármin fakeskedőnél,

Kolozsvár, Kornis-u. 1. sz.

A karók 20 darabos csomagokban, dróttal kötve kerülnek feladásra.

Állandó nagy készlet minden hosszban.

(809.)

Szőlőmivelők és mezőgazdák számára!

A szőlőtelepek befecskendezéséhez valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szegces és tormánes teljes kiirtására

Mayfarth Ph. és társa féle

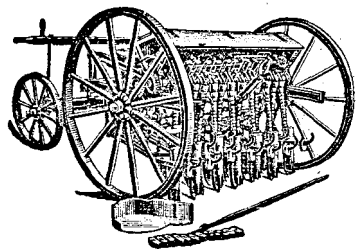
szabadalmazott

önműködő

úgy hordozható, mint kocsira szerelt

„Syphonia“

fecskendő, a legjobbaknak bizonyultak, a melyek szivattyuzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismert bizonyítvány igazolja ezeknek elvitázzhatatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.



A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű

„AGRICOLA“

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerékek nélkül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé.

Különlegességeket szén- és szalmáprések-kéz használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, mellett gyártanak és szállítanak

(807.)

Mayfarth Ph. és társa

cs. és kir. kiz. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyárak

BÉCS, II. Taborstrasse 71

több mint 400 arany-, ezüst- és bronzéremmel kitüntetve.

Kimerítő árjegyzékek és elismert okiratok kívánatra ingyen küldetnek. — Képviselek és ismétlődők alkalmaztatnak.

Ganz és Társa vasöntő és gépgyár részvénytársaság

LEOBERSDORF. BUDAPEST. RATIBOR.

Városi üzlet Budapest, Ferencziek tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás-, felbontás-, kiörlés- és simára őrléshez, önindukáló lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és egyéb malomgépeit, mint felvonókat, szitákat, szállítócsigákat-, zsákfelvonókat-, detacheurök- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és electromos hajtással.

Elektromos világítási és erőátviteli telepeket. Mindennemű kéregöntvényt.

Bánki rendszerű benzin és petroleum motorokat és locomobilokat.

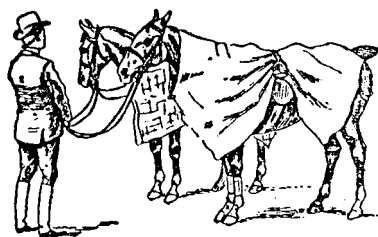
(763.)

Az 1900-ik párisi kiállításon 6 nagy díjjal és 8 aranyéremmel kitüntetve..

PÖSTYÉNI FLUID-GYÁR

Állatgyógyászati

készítményei:



Pöstyéni Thermal lófluid ára: egy üveg 2 kor. 80 fillér. 5 liter 25 kor. 10 liter 50 kor.

Pöstyéni Bliszter (folyékony) ára: egy üveg 4 kor.

Pöstyéni maró Bliszter ára: egy tégely 4 kor. (égetés szüktelen, a betegség ismétlődése kizárva).

Pöstyéni Embrocation ára: egy üveg 4 kor.

Pöstyéni maláta pogácsa (lepény) különlegesség, lovak és szarvasmarha hurutos megbetegedéseinek, ára 3 kor.

Pöstyéni sebkenőcs, csövenként 2 kor.

Unicum legyek és egyéb rovarok ellen. Alkalmazandó lovak és szarvasmarhánál, 1 liter ára 2 kor.

Amerikai állat táppor lovak, szarvasmarha, juhok és sertések számára 1/2 kiló 80 fillér, 1/1 kiló 1 kor. 40 fillér, 5 kiló 5 kor. (50—100 kilóig külön ár).

Pöstyéni sertéspor (Boróka-liszt) emésztést szabályozó és vértisztító készítmény: 1/2 kiló 80 fillér, 1/1 kiló 1 kor. 40 fillér, 5 kiló 5 kor. (80—100 kilóig külön árak).

Ragadós száj- és körömfájás elleni angol por 1/2 kiló 2 kor., 1/1 kiló 4 korona.

Megrendelhetők: 5% engedménnyel egyleti tagoknak az Állandó gépkiallításán Kolozsvártt, minden gyógyszerárban és nagyobb drogueriákban, valamint:

Fluid-gyár Pöstyénfürdő.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

(716.)